

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členiek senátu JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Gabriely Mederovej, v právnej veci žalobcu: **R. spol. s r. o.**, IČO: X., **so sídlom v K.**, zastúpeného JUDr. M. V., advokátkou so sídlom v K., proti žalovanému **L. B., nar. X., bytom v P.** podnikajúcemu pod obchodným menom L. B. – B., IČO: X., s miestom podnikania v P. zastúpeného JUDr. M. V., advokátom so sídlom v P., **o zaplatenie 4 979,09 eur**, vedenej na Okresnom súde v Partizánskom pod sp. zn. 5Cb/18/2009, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 8. septembra 2010 č. k. 16Cob/166/2009-166, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 8. septembra 2010 č. k. 16Cob/166/2009-166 **z a m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Partizánskom rozsudkom č. k. 5Cb/18/2009-125 zo 06. 07. 2009 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 979,09 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalej mu uložil nahradiť trovy konania žalobcovi v sume 1 312,22 eur.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa domáhal podanou žalobu zaplatenia sumy 150 000,-- Sk (4 979,09 eur) a náhrady trov konania z titulu bezdôvodného obohatenia. V žalobe uviedol, že dňa 11. 01. 2008 zaplatil žalovanému sumu 150 000,-- Sk ako čiastočnú úhradu faktúry č. 2008/1 za vykonané montážne práce sádrokartónových

konštrukcií na stavbe „rekonštrukcia detského oddelenia v T.“. Žalovaný potvrdil vykonanie dohodnutých prác s termínom kompletného dokončenia do 28. 01. 2008, tieto práce však žalovaný napriek prísľubu nevykonával.

Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba je v plnom rozsahu dôvodná. Mal za preukázané, že žalobca dňa 11. 01. 2008 vyplatil žalovanému sumu 150 000,-- Sk v hotovosti, táto skutočnosť nebola medzi účastníkmi sporná. Žalobca sa vrátenia tejto sumy domáhal z titulu bezdôvodného obohatenia, preto súd skúmal, či mal povinnosť túto sumu žalovanému zaplatiť a dospel k názoru, že tomu tak nie je. Z dokazovania vyplýva (najmä z výpovedí žalovaného a svedkov p. P. O. a p. M. M.), že žalovaný uzavrel zmluvu o dielo (montážne sádrokartónárske práce) so svedkom M. M., teda v právnom vzťahu bol s ním. Svedok p. M. M. bol v právnom vzťahu so žalobcom na základe zmluvy o dielo, uzavretej v zmysle objednávky zo dňa 21. 05. 2007 (č. 1. 94), tento teda nevystupoval vo vzťahu k žalovanému ako zástupca žalobcu (svedok p. M. uviedol, že „mal ústnu plnú moc na zabezpečenie všetkých prác a dodávok potrebných pre dielo“), takéto všeobecné plnomocenstvo by muselo byť v zmysle § 31 ods. 4 druhá veta Občianskeho zákonníka udelené písomne. Pokiaľ žalobca žalovanému vyplatil sumu 150 000,-- Sk, nebola to jeho právna povinnosť, pretože nebol so žalovaným v právnom vzťahu. Z rokovania žalobcu so žalovaným dňa 11. 01. 2008 nevyplynula žiadna dohoda, ktorá by predstavovala prevzatie dlhu (§ 531 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka), resp. pristúpenie k záväzku (§ 533 Občianskeho zákonníka) vo vzťahu k veriteľovi žalovaného (ktorým bol svedok p. M.), pretože tieto úkony neboli urobené v písomnej forme. Súčasne nie je možné aplikovať ustanovenie § 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože právny vzťah medzi žalovaným a svedkom p. M. bol podľa názoru súdu uzavretý platne. Preto súd prisúdil žalobcovi sumu 4 979,09 eur (150 000,-- Sk), ktorá predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného na jeho úkor ako plnenie bez právneho dôvodu. Na základe uvedeného súd žalobe žalobcu v plnom rozsahu vyhovel.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p., tak, že žalovanému uložil nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 1 312,22 eur na účet žalobcu.

Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd, svojím rozsudkom zmenil odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu tak, že žalobu zamietol a žalobcovi uložil

povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania celkom vo výške 1 942,67 eur.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že skutkový stav zistil súd prvého stupňa postačujúcim spôsobom, avšak odvolací súd nesúhlasí s právnym záverom súdu prvého stupňa, že podaná žaloba je dôvodná z titulu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného.

Odvolací súd právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným posúdil s poukazom na § 261 ods. 1 OBZ ako vzťah obchodno-právny. Podľa zásady Obchodného zákonníka, ktorou je aj zmluvná voľnosť, platí, že zmluva o dielo nemusí mať písomnú formu, ak sa účastníci dohodnú na základných podmienkach zmluvy. Odvolací súd „súpis prác montáže SDK“ zo dňa 09. 01. 2008 posúdil ako potvrdenie zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, na základe ktorého objednávateľom bol žalobca a zhotoviteľom prác žalovaný. V súpise bol presne špecifikovaný rozsah práce, bolo špecifikované množstvo, ako aj cena za vykonanie diela, ako aj to, ktoré práce žalovaný ku dňu 09. 01. 2008 pre žalobcu už vykonal. Z tohto listinného dôkazu preukázateľne je možné konštatovať, že práce žalovaný vykonal v sume 328 500,-- Sk a po odpočítaní zálohy 130 000,-- Sk má žalobca uhradiť 198 500,-- Sk. Zo súpisu vyplýva, že práce žalovaný vykonal, ale je potrebné odstrániť nedostatky a bol dohodnutý termín odstránenia nedostatkov na diele. Predmetom tohto konania nie je posúdenie väd a nedostatkov, preto odvolací súd sa touto otázkou nezaoberal. Z faktúry č. 2008/01 zo dňa 10. 01. 2008, splatnej dňa 13. 01. 2008, ktorú vystavil žalovaný a adresoval žalobcovi, mal preukázané, že faktúrou žalovaný vyfakturoval za montáž sadrokartónového systému v zdravotnom stredisku T. podľa priloženého súpisu sumu 198 500,-- Sk. Žalobca vrátil žalovanému faktúru výslovne z dôvodu nedostatkov prác a k plneniu si povinnosti. Ide o list žalobcu zo dňa 08. 02. 2008. Neobstojí preto tvrdenie žalobcu, že žalovaný nebol zmluvný partner žalobcu, ale mal ním byť tretí subjekt, pretože z vyššie uvedených dôkazov to nevyplýva. Potvrďuje to aj ďalší dôkaz, a to výdavkový pokladničný doklad zo dňa 11. 01. 2008, ktorý vystavil žalobca žalovanému ako čiastočnú úhradu faktúry č. 2008/01.

V danom prípade je nesporné, že žalovaný pre žalobcu práce vykonával a bol preto v zmysle § 536 ods.1 a 546 ods. 1 OBZ povinný zaplatiť cenu prác. Pokiaľ žalobca tvrdil niečo iné, neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal opak. V tomto prípade súd nemôže

na tvrdenie, ktoré neboli preukázané, prihliadnuť. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol podľa § 220 O. s. p.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a priznal úspešnému žalovanému náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania spolu vo výške 1 942,67 eur.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, v zákonom stanovenej dovolacej lehote podľa ust. § 240 ods. 1 O. s. p., z dôvodov podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. Uviedol, že právnym názorom súdu sa žalobca nemôže stotožniť, nakoľko krajský súd nevenoval náležitú pozornosť výpovediam vypočutých svedkov a zároveň hodnotil dôkazy jednostranne bez posúdenia ich vzájomných súvislostí s tým, že výsledok takéhoto hodnotenia nemal logický ani reálny podklad pre rozhodnutie, ktoré by malo náležitosti uložené v ust. § 157 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku, zároveň neobsahuje dostatočne logické odôvodnenie.

Dovolateľ predovšetkým poukazuje na to, že ani žalobca ani žalovaný a dokonca ani Ing. M. M. počas celého konania nespochybnili, že právny vzťah medzi Ing. M. M. a žalovaným vznikol titulom nimi dohodnutej objednávky na vykonanie diela. Rovnako nebolo spochybnené, že hoci objednávateľ Ing. M. M. mal priebežne platiť žalovanému dohodnuté platby za dielo, tento si svoju povinnosť nesplnil. Ing. M. M. ako svedok výslovne na pojednávaní (č. l. 80, 81) uviedol, že keď navrhol žalobca žalovanému, že mu poskytne finančné prostriedky, aby dielo riadne dokončil on, zostal sedieť v druhej miestnosti a keď videl, že žalovaný dostal tieto peniaze, nepáčilo sa mu to, lebo tie peniaze mal dostať on.

Z vykonaného súpisu prác je zrejmé, že žalovaný spísal doposiaľ vykonané práce ako aj odpočítal z tohto súpisu zálohu vyplatenú Ing. M. M. vo výške 130 000,-- Sk. V súpise však sa nenachádza ďalší postup prác, avšak na druhej strane tohto súpisu sa uvádza, že tieto práce na diele budú ukončené kompletne do dňa 28. 01. 2008. Nebolo spochybnené, že keď obdržal žalovaný istinu vo výške 150 000,-- Sk, zo stavby odišiel a dielo neukončil. Zároveň svedok D. G. potvrdil, že prvotným subjektom, po ktorom si pýtali spolu so svojím spoločníkom, teda žalovaným peniaze bol Ing. M. M., že sa dohodli, že budú pokračovať na ďalších prácach, avšak keďže im nebol doplatený zostatok súpisu, kde uvádzali už doposiaľ práce vykonané, odišli zo stavby a viacej dielo nedokončili.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že jediný subjekt, ktorý mal so žalovaným uzatvorenú zmluvu o dielo, bol Ing. M. M.. Táto osoba si neplnila riadne svoju povinnosť uhrádzať záväzky vo vzťahu k žalovanému (aspoň podľa tvrdení žalovaného) a táto osoba, teda Ing. M. M., bol zároveň subjektom zaviazaným titulom objednávky samotnému žalobcovi vykonať dielo. Žalobca uhradil za vykonané dielo Ing. M. M., avšak tento neposunul úhradu za dielo ďalej svojmu subdodávateľovi. Vzhľadom na hroziace sankcie za včasné nevykonanie diela pristúpil žalobca ku krajnému riešeniu a poskytol žalovanému finančné prostriedky na to, aby tohto motivoval dielo dokončiť. Žalovaný síce peňažne prostriedky prevzal, avšak dielo neukončil. Súd neskúmal, akým spôsobom si vysporiadal žalovaný prevzatú istinu od Ing. M. M. vo výške 130 000,-- Sk a či vymáhal po tomto aj ďalšie istinu titulom už vykonaných prác. Vo vzťahu k samotnému žalobcovi prevzatím istiny vo výške 150 000,-- Sk ostal pasívny, a teda dielo ďalej nevykonával, ale zároveň žalobcovi ani istinu nevrátil. Za takéhoto stavu podľa názoru žalobcu nemohlo v žiadnom prípade dôjsť k prevzatiu dlhu alebo pristúpeniu k záväzku v zmysle ust. § 332 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, a to predovšetkým z toho dôvodu, že dlžník, teda Ing. M. M., s takýmto postupom výslovne nesúhlasil. Nebolo preukázané, že by žalobca nejakým spôsobom ručil za záväzok dlžníka, teda Ing. M. M.. Zároveň podľa názoru dovolateľa v žiadnom prípade nemohlo dôjsť k uzatvoreniu novej zmluvy o dielo, nakoľko ak už nič iné, tak vzniku nového vzťahu bránili minimálne dve skutočnosti, a to neukončenie právneho vzťahu medzi žalovaným a Ing. M. M. a nevysporiadanie už predtým prevzatej zálohy vo výške 130 000,- - Sk. Preto sa dovolateľ domnieva, že súd nesprávne vyhodnotil skutkový stav vo veci a zároveň následne nesprávne aplikoval jednotlivé ustanovenia Obchodného zákonníka. Dovolateľ je toho názoru, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, nakoľko nemali medzi sebou uzatvorený žiadny právny vzťah, okrem pôvodnej dohody, že dokončí žalovaný riadne a včas predmetné dielo. Toto však žalovaný nevykonával, a preto prevzatá istina vo výške 4 979,09 eur bola prevzatá neoprávnene bez právneho dôvodu.

Na základe vyššie uvedeného žiada dovolateľ preskúmanie rozsudku krajského súdu s tým, že dovolací súd rozsudok krajského súdu v zmysle ust. § 243b ods. 2, O. s. p. zmení tak, že rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdí.

K podanému dovolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím odvolacieho súdu a považuje ho za vecne a právne správny. Žalovaný

nesúhlasí s dôvodmi, pre ktoré podal dovolanie žalobca a navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 od.1 O. s. p.), skúmal, či smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno v zmysle § 236 a nasl. O. s. p. napadnúť dovolaním.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne uvedených v § 237 písm. a/ až g/ a v prípadoch uvedených v § 238 O. s. p.

Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

V prejedávanej veci podal žalobca dovolanie proti výroku rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, a preto je dovolanie prípustné v zmysle ust. § 238 ods. 1 O. s. p.

Ustanovenie § 241 ods. 2 O. s. p. umožňuje účastníkovi podať dovolanie len z dôvodov, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd napadnutý rozsudok preskúmal len z hľadiska dovolacieho dôvodu, uvedeného dovolateľom v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p., teda, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Právne posúdenie veci je všeobecne nesprávne, ak odvolací súd posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo právnu normu správne určenú,

nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Úlohou skúmania veci bolo preto posúdiť, či odvolací súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, a či ho aj správne interpretoval.

Odvolací súd na pojednávaní, konanom dňa 08. 09. 2010, postupoval v súlade s ustanovením § 213 ods. 3 O. s. p. a po oboznámení sa s obsahom spisu, listinnými dôkazmi v súlade s ust § 129 ods. 1 O. s. p. (viď. zápisnica z pojednávania č. 1. 159-160) správne posúdil právny vzťah medzi sporovými stranami s poukazom na ust. 261 OBZ ako obchodnoprávny záväzkový vzťah. Správny je aj právny názor, že pre platné uzavretie zmluvy o dielo v zmysle § 536 a nasl. OBZ sa nevyžaduje písomná forma , postačuje aj ústna dohoda minimálne o určení zmluvných strán a o predmete zmluvy. Z listinných dôkazov, a to súpisu montážnych prác zo dňa 08. 09. 2008, faktúry č. 2008/08 zo dňa 10. 01. 2008, výdavkového pokladničného dokladu zo dňa 11. 01. 2008 a korešpondencie žalobcu, adresovanej žalovanému (list z 21. 01. 2008, 08. 02. 2008), nesporne vyplýva, že žalovaný vykonával pre žalobcu stavebné montážne práce v rozsahu, ktoré si objednal žalobca ako objednávateľ diela. Konateľ žalobcu (JUDr. H.), uviedol na pojednávaní pred súdom prvého stupňa (viď. zápisnica zo dňa 17. 06. 2009 č. 1. 76), že so žalovaným osobne jednal ohľadne zabezpečenia a realizácie stavebných prác na objekte Zdravotné stredisko T., ako aj o dokončení diela a jednoznačne potvrdil, že ku dňu **09. 01. 2008** práce boli čo do špecifikácie, množstva a finančného objemu prevedené žalovaným a tento súpis vykonaných montážnych prác nerozporoval, ako ani uvedenú cenu a bol podpísaný aj novým stavbyvedúcim (p. B.). Následne žalovaný vystavil faktúru č. 2008/01 zo dňa 10. 01. 2008 na sumu 198 500,-- Sk, ktorá zodpovedala cene už vykonaných prác podľa priloženého súpisu. Žalobca realizoval úhradu len v sume 150 000,-- Sk (4 979,09 eur) k rukám žalovaného, dôkazom čoho je vystavený výdavkový pokladničný doklad zo dňa 11. 01. 2008, kde ako účel platby je bezpochyby uvedená čiastočná úhrada faktúry č. 2008/1 (č. 1. 16). Žalovanému vykonaním prác v rozsahu spísaného „súpisu prác montáže SDK“ zo dňa 08. 09. 2008, vznikol nárok na zaplatenie ceny a žalobcovi povinnosť dohodnutú cenu zaplatiť aj v prípade, že podľa tvrdenia žalobcu dielo ako celok nebolo riadne a včas dokončené.

Nejedná sa v dôsledku toho o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného v zmysle § 451 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov a žalobcovi preto

nevzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu oprávnene zaplatenej ceny, týkajúcej sa časti diela.

Odvolačí súd správne vec posúdil a na danú vec aj správne aplikoval príslušné právne predpisy a správne ich aj vyložil.

Dovolačí súd nevzhliadol ani existenciu dovolacieho v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. – konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktorú však dovolateľ absolútne nekonkretizoval.

Žalobca napadol dovolaním vecne správne rozhodnutie odvolacieho súdu, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že ich náhradu žalovanému nepriznal, pretože si ich neuplatnil.

P o u ě n í e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2011

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová